

Affectieve stoornissen bij matig tot ernstige niet-aangeboren hersenletsels: voorkomen en risicofactoren

Dr. D.O.A. Liessens (U.P.C. Sint-Kamillus), Prof. Dr. F.R.J. Verhey (promotor, A.Z. Maastricht Psychiatrie & Neuropsychologie), Dr. R. Ponds (A.Z. Maastricht Psychiatrie & Neuropsychologie), Prof. Dr. B. Nuttin (promotor, U.Z. Gasthuisberg) & Lic. G. Calmeyn (U.P.C. Sint-Kamillus)

Abstract

De praktijk van het werken met mensen met niet-aangeboren hersenaandoening (NAH) leert ons dat het detecteren en behandelen van NAH-patiënten met angst- en stemmingsstoornissen een complex gegeven is. Welke patiënten lopen een vergroot risico? Welk symptoom- of syndroombeeld kunnen we verwachten? Er bestaat een voortdurende zoektocht naar nieuwe behandelingsmogelijkheden die zich op de verschillende functioneringsdomeinen focussen: zowel fysiek, cognitief als emotioneel.

Daarom zal in deze studie ten eerste klinisch onderzoek verricht worden naar het voorkomen van affectieve stoornissen, depressie en angst, zowel op symptoom- als op syndroomniveau, bij patiënten met matig tot ernstige niet-aangeboren hersenletsels. Ten tweede wordt onderzocht of de DSM-criteria geschikt zijn voor de diagnostiek van depressie en angststoornissen bij NAH. Ten derde wordt nagegaan of door beeldvorming in de kliniek (aard, grootte en plaats van het letsel) iets bijgedragen kan worden tot het theoretische begrip van symptomen en hersenfuncties/circuits? Ten vierde worden in dit longitudinaal onderzoek risicofactoren in de medisch-psychiatrische voorgeschiedenis, het neuropsychologisch bilan en de beeldvorming opgespoord en in kaart gebracht. Kennis van risicofactoren maakt de identificatie van risicopatiënten mogelijk en faciliteert zo gerichte interventie. Tot slot worden de prognose en kwaliteit van leven eveneens opgevolgd. De vraag wordt namelijk gesteld of de aanwezigheid van depressieve of angststoornissen of het type gevolgde revalidatie de functionele outcome en de kwaliteit van leven beïnvloedt ten opzichte NAH-patiënten zonder affectieve stoornissen?

We kunnen stellen dat de opzet van het voorgestelde onderzoek van die aard is dat het rechtstreeks leidt tot verbetering van de algemene zorg voor NAH-patiënten.

De studie betreft een longitudinaal onderzoek (interventionele prospectieve cohorte) waarbij elke patiënt gedurende 1 jaar op 4 momenten onderzocht wordt op klinische en neuropsychologische variabelen. De instroom zal beginnen rond april 2009 en zal lopen tot april 2012, over deze periode zullen 200 patiënten geïncludeerd worden.

Uit dit onderzoek komt een promotie van Dr. D. Liessens voort aan de Universiteit van Maastricht, School of Mental Health and Neuroscience. De promotor van het onderzoek is Prof. Dr. F. Verhey en de tweede promotor Prof. Dr. B. Nuttin, dienst neurochirurgie U.Z. Gasthuisberg.